

SZARVAS ÉS VIDÉKE

SZERKESZTŐSÉG:

Belicey-út 9 szám, hová a lap szellemi
részt illető közlemények küldendők.
Kéziratot a szerkesztőség nem ad vissza.
Nyitvatartásban egy sor közlés díja 50 f.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. SÁMUEL ANDOR

KIADÓHIVATAL:

Belicey-út 9 szám, hová az előfizetési
és a hirdetési pénzek küldendők.
Előfizetés: Egész évre 10 k, fél évre
5 k. Vidéken 12 k. Egy szám 20 f.

Szobrot akarnak állítani dr. Sternschuss Jánosnak.

A nehéz viszontagságok, ezernyi
fáztesség közepett megüzelt
katonai szívek nemes tüze ismét ma-
gasra lángol. Mint megbízható for-
rából értesülünk, a szeretettel körül-
rajongott, népszerű főorzsorvos há-
lás szívé, lelkes katonái nagyszabású
mozgalmat szándékoznak indítani oly
célból, hogy egy tekintélyes alapot
gyűjtsenek, melyet a megveszte-
általan becstülésnek örvendő meleg-
szívű, derék katonának, dr. Hazai
Sternschuss János főorzsorvosnak
emelendő szobor javára ohajtának
fordítani. A lelkes katonák eme újab-
ban indítandó mozgalma a polgári
lakosság körében is osztatlan tetszés-
sel találkozunk a szép terv, biztosra
vehető, hogy meg is valósul. Már
eddig is a legtekintélyesebb alföldi
városok versenyeztek abban, hogy
diszpolgárúknak válasszák dr. Stern-
schuss Jánost és ez a legújabb moz-
galom ismét fényes és felemelő bi-
zonyítéka annak, hogy a világháború
borzalmas viharainak tombolása köz-
zepett legszebb diadalt a hálás szívek
szerepét aratja. Ritka kitüntetés és
ritka értékű cselekedetek eredménye
az, mikor valakinek már életében
szobrot emel a háborús elismerés, de
még impozánsabbá válik e kitüntetés
akkor, ha a szobrot olyan ember
kapja, kinek atyai gondossága aggó-
dó szülők hitvesek, gyermekek lelké-
ben már ugyis örök emléket, márvány-
szobornál maradandóbb képet állított
magának. Különösen Orosháza lakos-
sága körében ver hatalmas hullámo-
kat ez a szobormozgalom s amikor
erről a nemes felbuzdulásról hallunk,
a le véresebb öldöklések közepett is
jóleső megnyugvás kél keblünkben, a
kétség legszomorúbb napjaiban is,
mert ime a büszke furaók égbenyuló
piramisokat emeltettek magoknak kin-
lódó rabszolgák verejtékes munkája
árán, de az a szobor, amit dr. Stern-
schuss kap, legyen bármily piciny is,

é is feül fog emelkedni a legma-
gasabb piramison, mert e szobrot a
legfenségesebb emberi érzés, a sze-
retet, állítja neki, az a szeretet, mely
diadalmaskodik mindenek felett!

Háborús képek

Asszony a harangkötélben

Szarvas község egy új háborús
különlegességgel dicsekedhetik. Az
év. egyház az újtemplomi harango-
zói állásra pályázatot hirdetett. De
nem akadt egyetlen ember sem, aki
vállalkozott volna erre a szó szoros
értelmében vett magas állásra. Egy
emancipált szarvasi földmives asszony,
Dina Jánosné azonban készséggel
ajánlotta fel szolgálatát. Az év. pres-
biterium aztán egyhangulag megtette
rendes harangozónak. A harangozói
hivatásnak különben az asszony nép
sokkal jobban megfelelhet mint a fér-
fiak mivel ők alaposabban értenek
ahoz, hogyan kell beharangozni a
várost.

A csizmacipő végőrája

A háborús divat egy igazán pa-
zarló ujdonságá volt a csizmacipő,
melynek szára olyan magasra nyult,
mint a kukoricaszemtől fuldokló em-
deni gunár nyaka. E bőrfecsérlő, iz-
léstelen divatnak bealkonyult. Hivata-
los intézkedésre ugyanis a luxuscipők
gyártását 6 hónapra eltiltani szándé-
koznak s cipőt csakis sevrő-bőrből
lesz szabad készíteni, diszítés nélkül
s legfeljebb 12 centiméter magasat.

Ma 1918. ápr. 7-én

eggedül: Papp Ernő

gyógyszertára nyitva.

Veszteségi kimutatás

Szarvasi és környéki hősokeiról.

Szarvasiak: Novodomszki János
4 npf. gy-e. örv. sz. 1880. elesett
1916. aug. 1—31 között: Plentri Pál
hadnagy 101. gy-e. sz. 1893. meghalt
1917. okt. 12-én; Delhányi Béla e. é.
ő. tizedes 39 gy-e. sz. 1888. hadif;
Balogh Mihály 39 gy-e. sz. 1894. hf.
Czesznák Mátyás 39 gy-e. sz. 1894.
hfogoly, Prevara György Mihály 2-es
honvéd, 2 npf. gy-e. sz. 1873. seb.
Gajdos György 101. gy-e. 6 npf. sz.
1896. elesett 1917. okt. 1—31 között,
Ósztraveczy János, 302. honvéd
sz. 1895. sebesült.

Közdorosi: Kántor György 4-es
honv, 5 npf. sz. 1898. sebesült.

A szarvasi járási hadigondozó

részére ellenálthatatlan erővel gyűlnek
a nemesszívű adományok dr. Wieland
Sándor főszolgabíró gyűjtőívén.

E hétről is közel 700 koronát
nyugtathatunk lapunk hasábjain.

Kertész Rozália	20 kor.
Tusják Mihályné	20 kor.
Fazekas Ferenc	94 kor.
Szabó Áron	75 kor.
Lengyel Imre	155-80
Szarvasi iparos ifjak	
Önképzőköre	50 kor.
Krátki András	100 kor.
Litauszki Pál	25 kor.
Papp Ernőné	50 kor.
Szarvas közs. fogy. és ért.	
Szövetkezet Kiss Mihály	
kosz, megv. c. Grosz	
Lambert utján	20 kor.
Gazsó Antal és tsai	20 kor.

H I R E K

— Szarvas kegyelme. Megdöb-
bentő az a cinikus közöny, mellyel
Szarvas egykori leghíresebb lutherá-
nus lelkésze, az európai híru Thesse-
dik Sámuel emléke iránt viseltetnek a

hálás kegyeletben ugylátszik épen a nem hérosokká emelkedett utódok. Az országban a maga nemében legelső gazdasági tanintézet megalapítója, a gazdasági többtermelés nagytudományu hirdetője emléket Szarvason csak egy Isten gondjára bízott vörös márvány sírkő hirdeti. Kötetes munkát irtak működéséről, a múlt hónapban még a Magyar Tud. Akadémiában is kegyeletes emlékbeszédet mondtak a hírneves szarvasi lelkészről, csupán a szarvasi hívők alusznak. Remélhető azonban, hogy ezt a kiáltó hálátlanságot nem türik tovább az ő hivatásbeli utódai, a szarvasi lutheránus lelkészek és hívők s mielőbb mozgalmat indítanak egy méltó emlékmű felállítására. Elvégre is több erkölcsi erő van azokban a fillérekben melyek egy korát évtizedekkel meghaladó, közhasznú működésért örök hálát érdemlő ember emlékének megörökítésére lennének fordítva, mint azokban a „non bene olet” garasokban, melyeket a sajtóhadikölcsön habzsol fel.

— **Elmaradt istentisztelet.** A szarvasi ref. hívők között ama hír terjedt el, hogy husvét első vasárnapjának délelőttjén 10 órakor az ó-templomban istentisztelet lesz. A jelzett időre egy buzgó társaság egybe is verődött az említett helyen vártak, vártak keresztényi türelemmel a hívős templomi padsorokban, de az ájtatossági szertartások csak nem kezdődtek. Végre valakinek az az ötlete támadt, hátha az a főgimnáziumban tartják meg az istentiszteletet? Fel is kerekedtek a hívők s lelkőben ünnepi áhitattal vonultak be az intézetbe. Sajnos azonban, elkésve, mert akkora már az ének utolsó akkordjai hagzóttak el. Így aztán eleslek az illetők a husvétai ájtatosságtól.

— **Apátlan-anyátlan árva.** Urban János 6 éves apátlan-anyátlan árva részére gondozó kellene. Felhívjuk az árvák ügyét szívélyesen viselő polgártársainkat, hogy ez ügyben forduljanak utmutatásért Bartos Pál ev. lelkészhez.

— **Elhunyt festőművész.** Veres Gusztáv csabai festőművész hét évet meghaladó betegség után a békésmegyei közpórházban múlt hó 27-én 58 éves korában meghalt. A boldogult akinek művészi képességeit számos kiváló alkotás dicséri, jó barátai haza hozatták Csabára, ahol a közmlivelődési ház csarnokában ravatalozták fel és onnan történt pénteken délután diszes temetése az ottani intelligencia nagy részvételével.

— **Soroznak Szarvason.** Az 1894–1899. évi születésű népfelkelésre kötelezettek bemutató szemléje (hatodik pótszemle) a vármegye területén e hónapban lesz. A szarvasi járásban e hó 20-án és 22-én tartják.

— **Hallottunk valamit.** Hallottunk valamit már arról, hogy Békésmegyében is megalakult az ármegállapító bizottság, sőt elnöke is van Sárosy Gyula árvaszéki elnök személyében —, de sajnos még nem vesszük észre hogy működnek. Az árdiagitók kényük-kedvük szerint garázdálkodhatnak, nap nap után szökik magasabbra minden elképzelhető cikk ára, úgy, hogy mi, szerencsétlen vevők, fogyasztók, már nem tudunk hova lenni az elkekeredéstől.

— **Árvaházi bizottság mozielőadásai.** A helybeli ág. ev. árvaház bizottsága április 6. 7. és 8. napjain mozielőadásokat tart az árvaház javára. Ezen előadásokra előre is felhívjuk polgártársaink figyelmét. Pártoljuk az árvákat menjünk el mindnyájan, ne hiányozzék ott közülök senki sem.

— **Drágább lett a községi fogat is.** Háborus idő lévén, a széna és az abrak ára tetemesen megrágult, ezért azután a községi előfogatozás díját is a képviselőtestület száz perccel emelte.

— **Agyonlőtték a köröstarcsai főjegyzőt.** Petneházi Ferenc köröstarcsai főjegyző tragikus véget ért. Gyaraky Vince szabadságolt hodvéd tüzért az irodájában okmányhiba miatt megdorgálta, mire a felindult katonagyonylotta. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a szomorú véget ért főjegyzőt.

— **Tűz az új templomban.** Az elmúlt kedden délelőtt Szarvas lakosságát riasztó kúrthangok ejtették rémületben. A tűzoltóság trombitája tüzet jelzett. Csakhamar híre kelt hogy ég az újtemplom. Tekintettel az uralkodó szélre, aggódva tódultak az emberek a vész színhelyére. Fenn a harangtoronyban pedig a tűzoltók erejüket megfeszítve fáradoztak azon, hogy a harangozó kályhacsővéből kipattanó szikrától tüzet fogott támasztó gerendák égését megakadályozza. E gerendák felfele égtek belül a toronycsucs hegyéig, hova felmenni nem lehetett, csak a vizipuska vizugára érte el s szerencsésen el is oltották a tüzet. Ha a tűz idejében nem lokalizáltatik, úgy a torony faváza teljesen lángbaborult volna s a torony az épületre zuhanva, azt is összerombolta volna. E borzalmas katasztrófa szerencsére nem következett be.

A toronyt fedő vörös rézlemezek közül több elpusztult. A kár úgy is 10.000 korona körül van. A rézlemezeket rekvirálta.

— **Közli a m. kir. pénzügygazgatóság.** hogy az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-c. 17. §-a értelmében az italmérési illetéket másodfokban megállapítani hivatott felszólamlási bizottság tárgyalásait Gyulán a pénzügyi székház tanácstermében f. év április 9. 10. 11. 12. 13. napjain délelőtt 9 órától 12 óráig tartja.

Kincstári előadói teendőket a tárgyalások során Szerdahelyi Sándor pénzügyi s. titkár fogja végezni.

— **Fejenként és hetenként 20 deka hús.** A bécsi helytartóság elrendelte, hogy e hó 8-ától kezdve a mézarszékekben csak bevásárlási jegy ellenében adjanak húst. Az adagot fejenként és hetenként 20 deka grammában állapították meg.

— **Segély a tisztviselőknek.** Mint értesülünk a kormány az idén is folyósítani fog egy összegben háborus segélyt a tisztviselőknek. Az erre vonatkozó számfejtési munkálatok a pénzügyministeriumban már befejezéshez közelednek. Hír szerint a segélyt, amelynek magassága nincs még megállapítva, de mindenesetre magasabb lesz a tavalyinál, legkésőbb június elsejéig fogják megkapni a tisztviselők.

— **Fatalpú cipő helyett 120 kiló bőr.** Az országos népruházati bizottságtól 150 pár fatalpú cipőt kapott a helybeli ág. h. tv. ev. árvaház, e helyett a bizottság azonban 120 kgr. bőrt kér. Dr. Füzessey Zoltán főispán pedig 50 pár cipőt ígért szintén az árvaház részére.

— **Rekvirálják a sovány sertéseket.** Mivel az önkéntes megajánlásra való felhívás nem vezetett kellő eredményre, a közlelmezési minister országszerte elrendelte a sovány sertések rekvirálását. A rekvirálás a 40 kilónál súlyosabb sertésekre terjed ki és a sertésforgalmi iroda eszközli a helyi hatóságok közbejöttével. A házi és gazdasági szükségletre a jövő szezonra meghagyott sertések sem rekvirálhatók. A házi szükséglet 4 csalágtagra egy sertés, a gazdasági szükséglet pedig a hatóságok állapítják meg. Öt darabnál kisebb állományt nem rekvirálnak el.

— **Aki kevesli a tisztviselők kívánságait.** A „Kereskedelmi bank” tisztviselői az alelnöknek, Weiss Fülöpnek memorandumot adtak át, fizetésemelés ügyében. Az alelnök

magához hivatja tisztviselők bizalmi férfiát, Áttanulmányoztam a memorandumot, — mondotta neki és méltányolom a tisztviselők kívánságait. De mondja csak, miért kérték magok kevesebbet, mint a Hitelbankiak?

A bizalmiférfi szerénykedett.

Nem akartunk annyit kérni. Azt hittük, hogy majd később, talán egy év múlva újból előállunk . . .

Weiss Fülöpnek szigorúvá vált az arca és ridegen mondta:

Visszaadom a memorandumukat. Tessék ugyanannyit kérni, mint a Hitelbankiak . . .

— **Halálozás.** A messzi Erdélyből jött a mélyen lesújtó hír, hogy Érczhegyi Elek Tiborné szül. uzapaniti makfalvi Dózsa Andrea, Dózsa Andor-kolozsvári alispán leánya 29 éves korában, nagyon boldog házasságának második esztendejében korai sírba szállt. A kérlelhetetlen sors mint durván letépett egy bájos, kacagó virágot az Élet fájáról. . . Alig Alig bontakoztak ki a zsenge szirmok hogy ezer színben pompázzanak, máris busan leperegtek tavaszi fagytól őszi avarba: hervadásuk lilium hullás volt . . . Mindnyájan jól emlékszünk, mikor a nálunk állomásozó 23-as honvédek délceg kapitánya elhozta fiatal, szép feleségét, hogy utólról kedvességével, jóságával és aranyos kedélyével pillanat alatt belopódzon a szívekbe. Mindenki aki csak megösmerte, tisztelte, becsülte és szerette őt. Az ősi földben, Kolozsvári helyezték örök nyugalomra katonai pompával. Koporsóját az egész Erdély őszinte, mély részvétele kísérte és sírjára mi szarvasiak is a gyász fájdalmas könnyeit hullajtjuk.

Figyelmeltetés. A szarvasi gyógyszerészek ezuton is felhívják a közönség szíves figyelmét arra, hogy az alispán ur rendelete értelmében — tekintettel a személyzet hiányra — ezentul vasárnap és ünnepnap délután csak egy-egy gyógyszerész lesz nyitva, melyet lapunkban esetről eretre hirdetni fogunk.

— **A malmok katonai felügyelet alatt.** A hadvezetőség a vidéki malmokat katonai felügyelet alá helyezte és a malommunkásokat ugynevezett malommunkás-századokba osztotta be. 17—50 évig minden munkás rendes katonai fegyelem alatt

áll s nem mentik őket fel, hanem mint katonák végzik a malmokban munkájukat. Ha valamelyik malomnak munkaerőre van szüksége, oda a katonai parancsnokság a malommunkás századokból vezényel ki munkásokat.

Ügyvédek katonai felmentése. Az aradi ügyvédi kamara előterjesztésére s az igazságügyminister most két segédszolgálatos ügyvédet a katonai szolgálat alól bizonytalan időre felmentette, hogy járásaik közönségének peres ügyeit elláthassák. Ez az első eset, hogy ügyvédek felmentésben részesülnek.

— **Új közéletnevezési összeírás.** A lakosságot, az állatállományt és a vetésterület április közepén újból össze fogják írni. A kormányrendelet mely az összeírásról intézkedik, úgy szól, hogy a polgári népességek állandó lakóhelyén az április 15-iki állás szerint április 16—20. napjain kell összeírni s ugyanekkor kell végrehajtani a szarvasmarca, ló, sertés és juh állomány összeírását is. A lakosság összeírása háztartásonként, lajstromok útján történik, a férfi és női népességnek és a foglalkozásnak részletezésével. Összeírják április végéig a vetésterületet is, amelynek felvétele gazdaságonként történik. A számláló biztos tennivalóival elsősorban az elemi iskolai tanítókat bizzák meg, akik e megbízást külön díjazás mellett kötelesek elvállalni.

A hadbavonultak összeírása a hadigondozó céljaira. Az Országos hadigondozó hivatal az egész országban a katonai vagy ezzel egyenlőnek tekintett hadiszolgálatra (például hadimunkára) bevonult polgárok gyénekől összeírást rendelt el. A fölvetel célja az, hogy a hatóság a gondozásra szoruló rokkantak és családtagjaik, valamint az elesettek özvegyei, árvái és egyéb eltartottjai számáról viszonyairól pontos adatokat nyerjen.

CSARNOK

Állj be öcsém katonának.

I.

Állj be öcsém katonának,
Légy hű fia szép hazádnak.

Itt van a kard, meg a mente
„Kossuth Lajos azt üzenté.”

II.

Amerre mész ne ejts könnyet,
Hiszen hazád édes földed.

Csak előre: azt üzenté:

„Elfogyott a regimentje.”

III.

Én már öreg honvéd vagyok,
Átélttem már sok szép napot.
De örömet fogok menni,
„Ha még egyszer azt üzeni.”

IV.

Vállra puska, kard a kézbe,
Tanítsuk meg emberségre.

Ellenünket bátran neki!

„Mindnyájunknak el kell menni.”

918. márc. 15.

Havas Pál

Hölgyek figyelmébe!

Tanítom a női ruházat szabás, rajzolás mértani módszerét, díszítés tervezését, valamint a kis gyermekek ruházatkodási szabásait.

A tanulni óhajtok becses figyelmébe ajánlom a f. hó 8-án hétfőn d. u. 2 órakor tartandó bemutató előadásomat.

TOMKA PÁL építő ur házában Varga utca 222 sz.

Neumann G.

szabász tanító.

Külön háználvaló oktatást is elvállalok.

Házvezetőnői alíást

keres magányos urhoz vagy urnőhöz egy német származású hivatalnok özvegye, cím I. ker. 19 sz. 2—3.

Kiadó

I. ker. 28 szám alatt kétszobás udvari lakás hozzátartozókkal együtt.

Egy 3 szobás lakás kerestetik.
CIMA KIADONIVATALBAN.

Kiadó

üzlethelyiség özv. Blaskó Jánosné házában. Kossuth Lajos utca 38 sz. alatt. 1—3.

Laptulajdonos és kiadó:
Özv. SÁMUEL ADOLFNE

Legfinomabb Leonardt, Kuhn, Brause és Schuler-féle acél IRÓ-TOLLAK
Valódi törölő (radir) GUMIK kaphatók: SÁMUEL A. könyv-, papír- és
írószer kereskedésében Szarvason.

NA HIRDETNI AKAR

HÁZELADÁSZ, FÖLDELADÁST

VÉZELZ VAGY BÉRLETET STB.

FORDULJON CSAK BIZALOMMAL KIADÓHIVATALUNKHOZ.

Lapunk óriási elterjedtsége a legnagyobb biztositék arra, hogy a benne közölt hirdetések jó eredményt eljárnak.

Könyvnyomdáinkban modern kivitelű nyomtatványokat, rövid idő alatt készítenek.

Könyvkereskedésünkben divatos levélpapírok, iroda f. sz. és mások, jutányosan kaphatók.

ALKALMI és MŰVÉSZI KÉPESLAPOKBAN DUS VÁLASZTÉK.

Egy fiu kinek 2 közép esetleg 3 elemi iskolája van

t a n u l ó n a k

lapunk nyomdájában felvétetik.

K i f u t ó f i u

lapunk nyomdájában felvétetik.

A osodás hatású FÖLDES-féle

MARGIT SZAPPAN

a modern szépségápolásnál nélkülözhetetlen. — Ezen teljesen lugmentes, legfinomabb növényzsirokból készült, kellemes szagu, kitűnően habzó szappan igen kiadós, miért is családi használatra a legalkalmasabb.

Pár nap alatt

elkínált szepítőt, májfoltot mitesszert, pattanásokat, a bőrtől a pórpontoktól a szagos és gyors hatása folytán megszabadul.

lemossa

a bőr tisztátartását, úgy, hogy nyoma sem marad a szépséghibáknak. világhírű pedig annak köszönheti, hogy egyszersmindenkorra elmulasztja

a szeplőket

Ára 90 fillér. Kapható minden gyógyszertárban és drogas kereskedésben. Hozzávaló Margit-Crème 1.20 és 2 K-ás tégen, a gi-P I. O. Gy. t.

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

HÖLGYEIM

HÖLGYEIM

Csakis MARGIT gyógytá-
Teffert Károly MARGIT rában kapható
Szarvas, Szent István király-utca 170.

A örökös szisztem nyek virága, mely a bőr ápolási ig nyee e a egde sa mértékben kielégíti, mely a bőr szépségét, finomságát, üdeségét meglepően alig néhány nap alatt előmozdítja és elragadóvá teszi, az

„ORCHIDEA” Arakondos
Cremo

Zsíros éjjeli, zsírtalan nappali használatra. Ára 5 Ft.

Állandó nagy raktár eredeti üvegekben:
gyomorszesz, görcs-cseppek, csux- és köszvény-aether, flu dok, sertésvész stb. elleni sze.e., valamint a legújabb l- és ülföldi gyógyszerészeti különlegességek

CITROMOT tökéletesen helyettesítő tisztartási cikk a Citrom-Tabletták. Dob. 2 k. Táboricsomagolásban Féregirtó, továbbá a legújabb Egér és Patkány tömegirtó szerek! Lábliszadás elleni készítmények! Gyomor és vértisztításra rendkívül enyhe használati házi-szer a MARGIT-LABDACS Dob. 60 f.

FELHIVÁS!

Vann szerencsém a mélyen tisztelt n. é. közönsége értesíteni, miszerint helyben a mai naptól kezdve, z en e-

tanulók tanítását

bármilyen szakon, u. m. hegedű, korbó, cimbalom, fuvola, klarinet, ugy-szintén zenekarnak kiképzését a legmagasabb fokig elvállalom a legjutányosabb áron.

Tisztelettel:
Kovács Károly
karmester.
II. ker., Arany János-u. 288.

SÁMUEL ADOLF KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

Legújabb

kiadású tankönyvek, első minőségű, szabadalmazott rajztömbök, legkiválóbb eredeti svájci tühegyű körzők, olaj- és vízfestékek, tus, mindenféle írószerek és füzetek a legjobb minőségben jutányos áron beszerezhetők.

Szépirodalmi művek III

Iskolás-táskák nagy választékban.

NYOMATOTT SÁMUEL ADOLF KÖNYVNYOMDÁJÁBAN SZARVASON.